

EaP GREEN

Partnership for Environment and Growth

This project is
funded by the EU

Şərq Qonşuluğu Ölkələrində Yaşıl İqtisadiyyat (EaP GREEN) layihəsi çərçivəsində Azərbaycana SEQ və BMT AİK texniki dəstəyi üzrə BMT AİK Protokoluna giriş

Martin Smutny

BMT-nin AİK məsləhətçisi

Bakı, 4 – 5 aprel, 2018-ci il

BMT-nin AİK katibliyi

Transsərhəd kontekstində ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi haqqında Konvensiyaya (Espo Konvensiyası) və onun Strateji Ekoloji Qiymətləndirmə üzrə protokolu (SEQ üzrə Protokol) haqqında

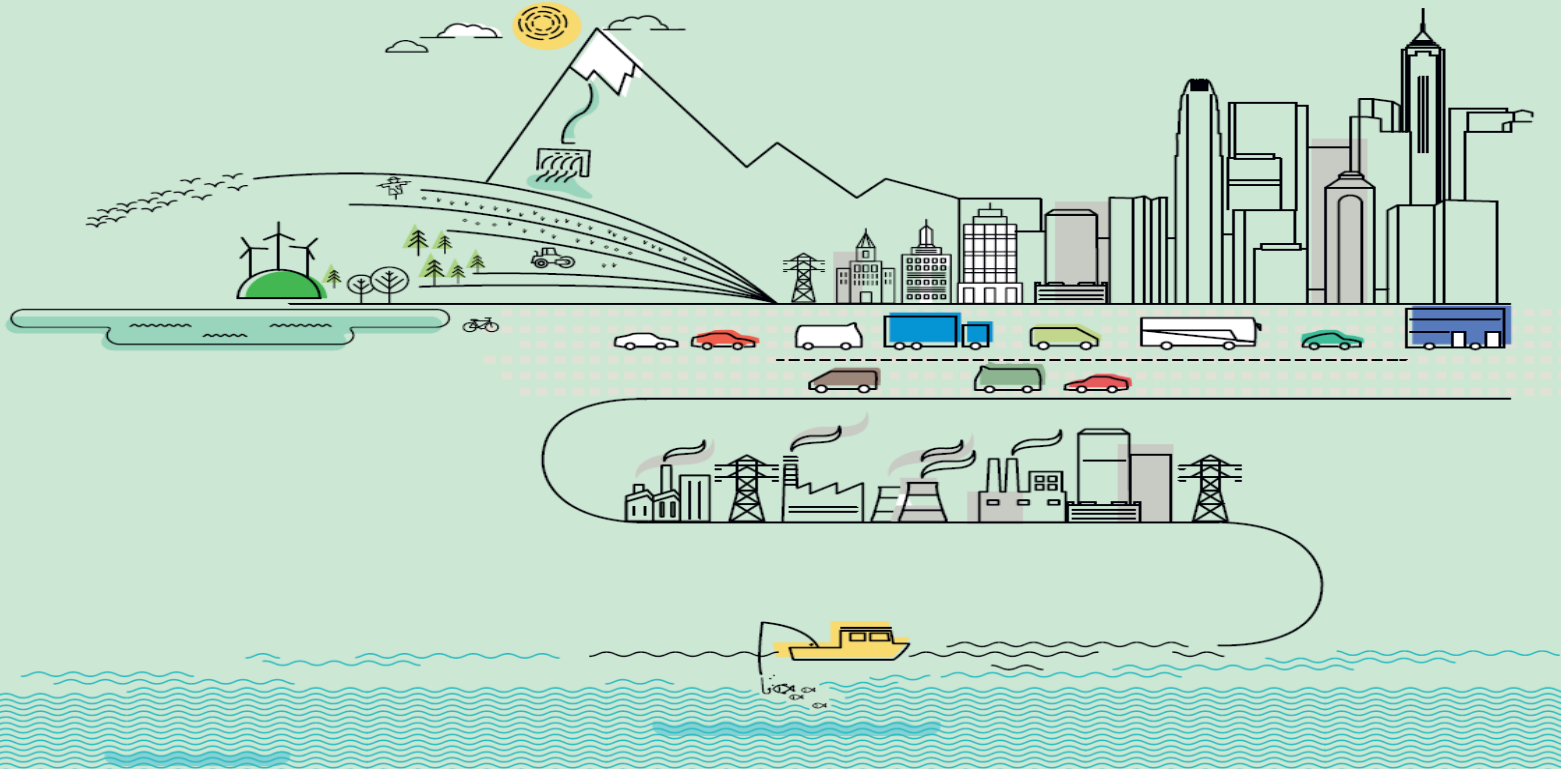
Təcrübə mübadiləsini təşviq edir

Sub-regional əməkdaşlığı və imkanların genişləndirilməsini dəstəkləyir

• SEQ Protokolununun təsdiqini və tətbiqini təşviq edir

STRATEJİ EKOLOJİ QIYMƏTLƏNDİRMƏ ÜZRƏ PROTOKOL

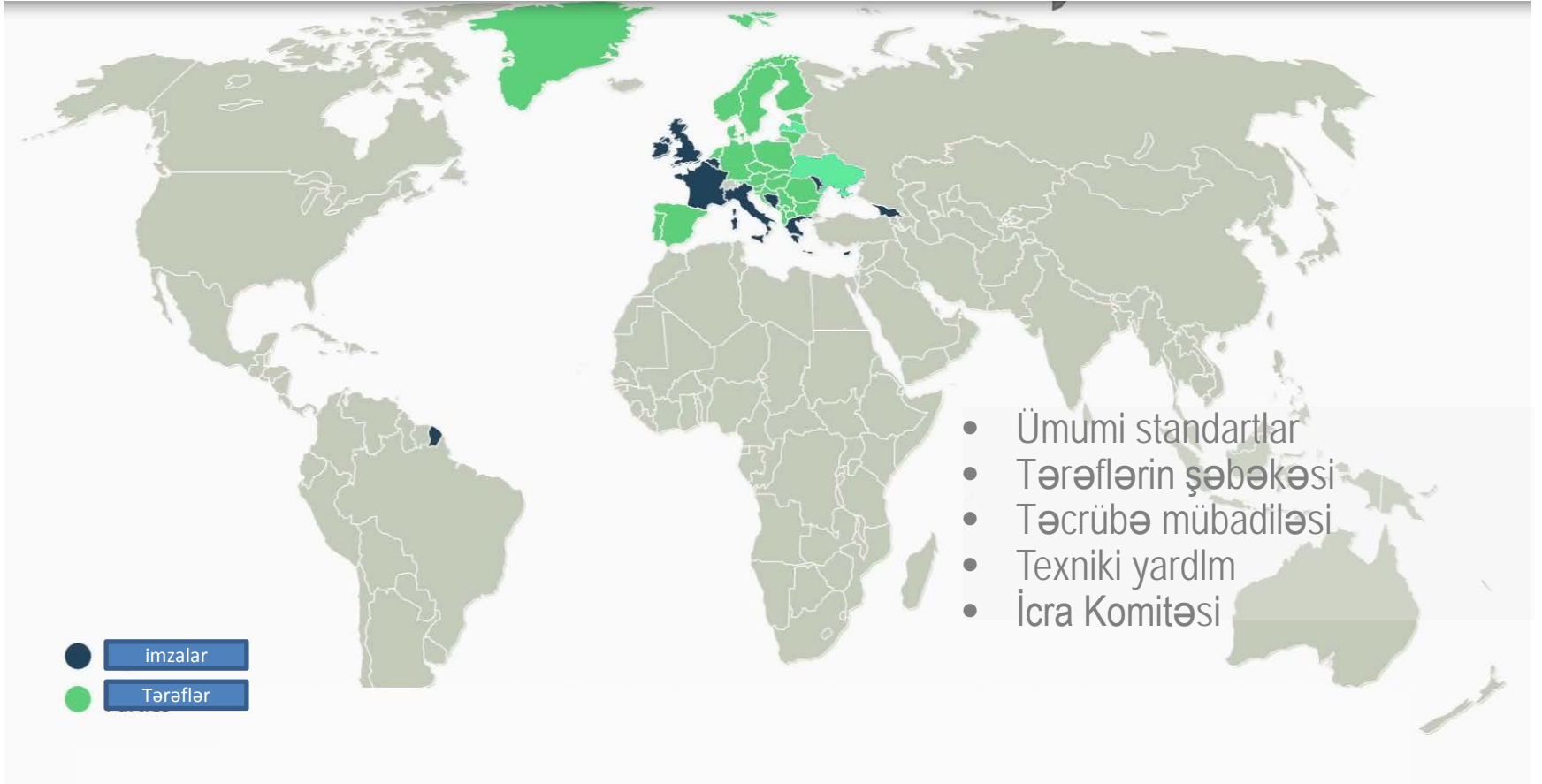
Transsərhəd kontekstində Ətraf Mühitə Təsirin Qiymətləndirilməsi haqqında
Konvensiya üzrə (Espo Konvensiyası)

BMT-nin AİK regionunda və onun xaricində harmonize edilmiş SEQ prosedurasının
üstünlükləri

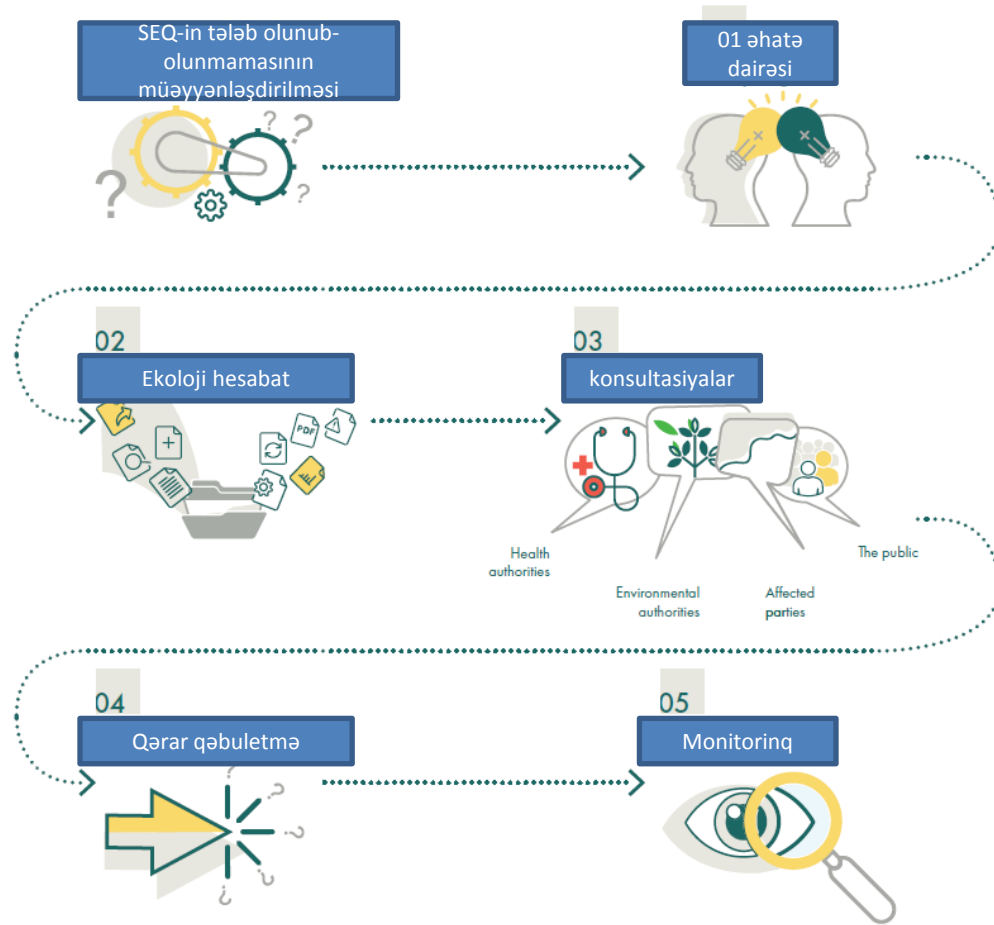
SEQ protokolu

Global vasitə

SEQ PROTOKOLU İLƏ MÜƏYYƏN EDİLMİŞ PROSEDURA

Ətraf mühit və sağlamlıq məsələləri üzrə inkişafın planlaşdırılması və siyasətin formalaşdırılması istiqamətləri

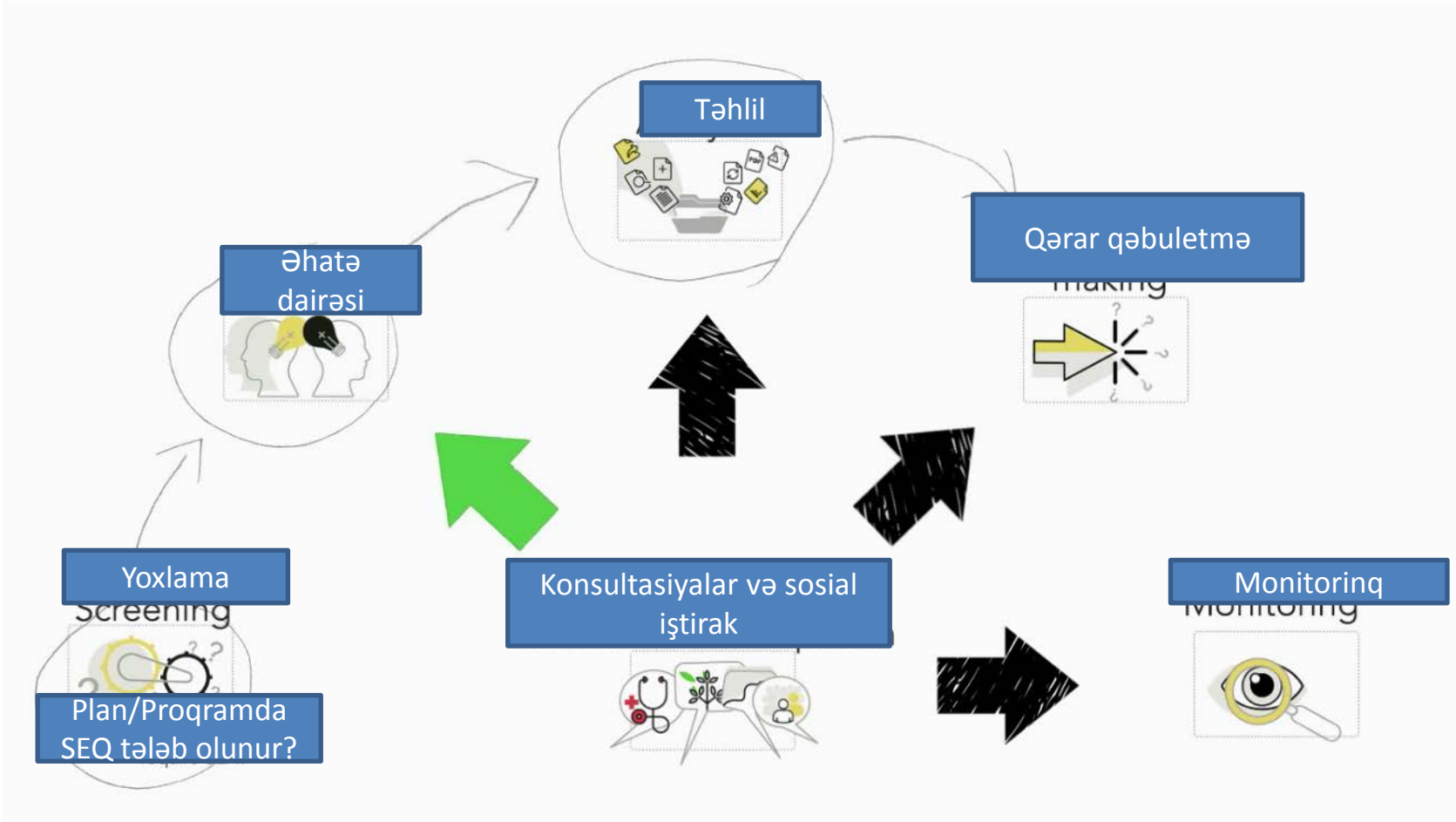

SEQ aşağıdakıların planlaşdırılması və proqramlaşdırılması üçün vacibdir

- Kənd təsərrüfatı
- Meşəçilik
- Balıqçılıq
- Enerji
- Sənaye, o cümlədən mədən
- Nəqliyyat
- Regional inkişaf
- Tullantıların idarə olunması
- Suyun idarə olunması
- Telekommunikasiya
- Turizm
- Şəhər və kənd salma
- Torpaqdan istifadə

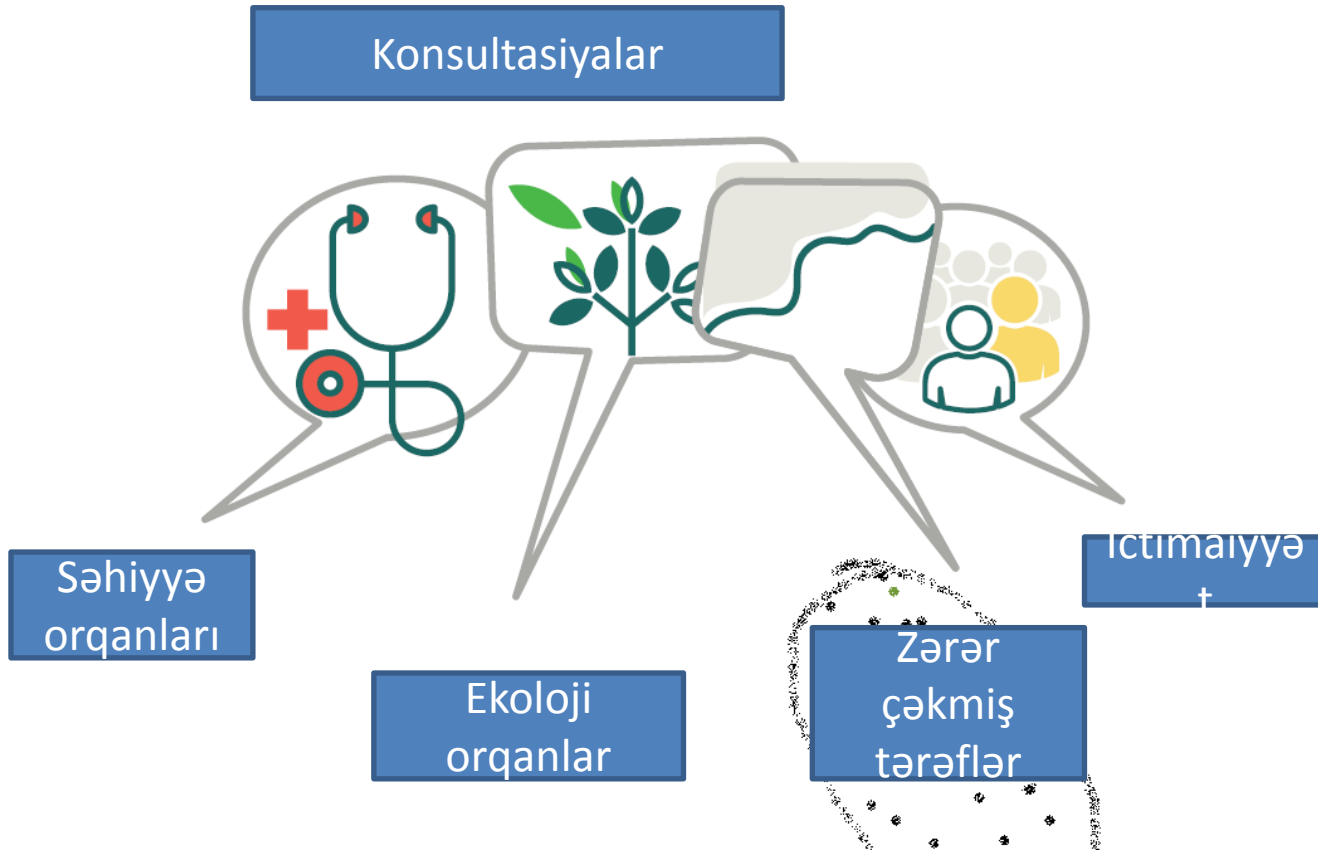
SEQ Protokolu

Qərar qəbuletmə prosesinin idarə olunması, daha yaxşı planlaşdırılması, şəffafıq və güvənin yaradılması üçün vacibdir

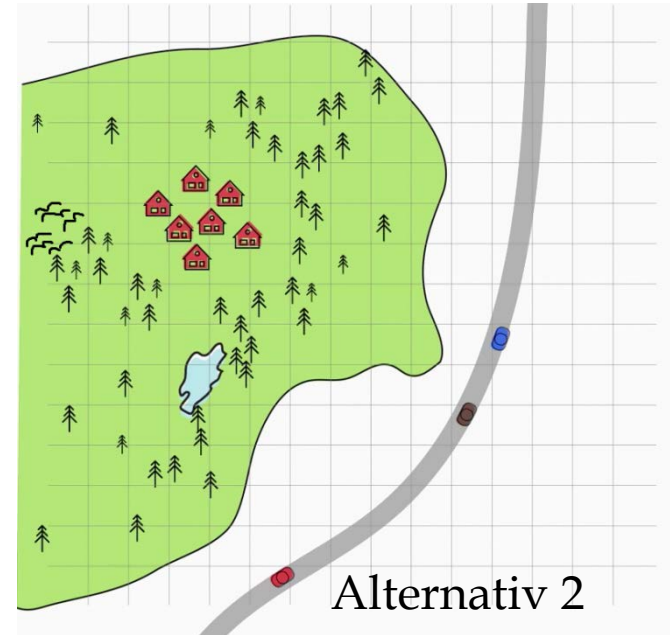
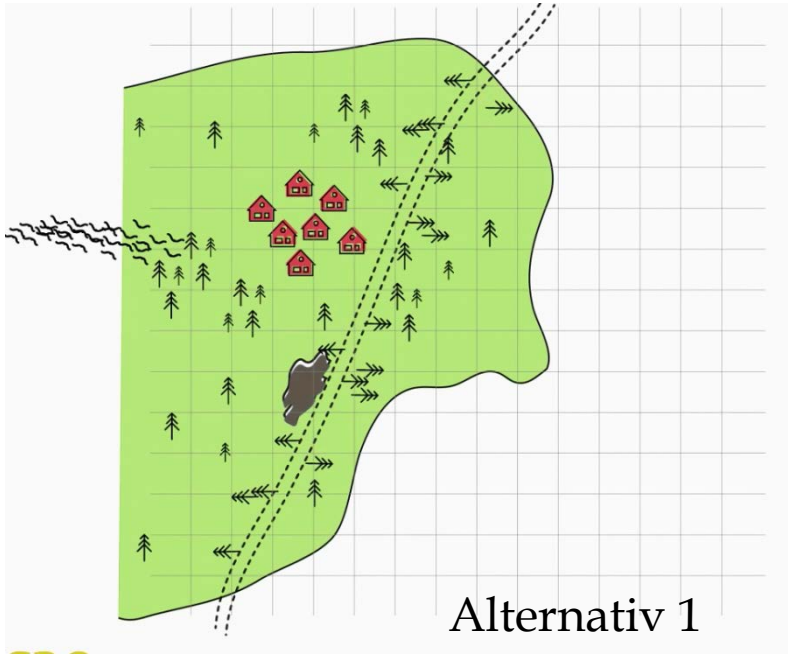
SEQ protokolu

milli sərhədlər daxilində məlumat mübadiləsini və konstruktiv məsləhətləşmələr üzrə müəyyən edilmiş qaydaları təmin edir

SEQ protokolu

iş mühitində yenilikləri stimullaşdırır, böyük səhvlərin qarşısını alır

Şərq Qonşuluğu Ölkələrində Yaşıl İqtisadiyyat

Şərq Qonşuluğu Ölkələrində Yaşıl İqtisadiyyat (EaP GREEN) proqramı Avropa İttifaqının altı tərəfdaş ölkəsinin – Ermənistan, Azərbaycan, Belarusiya, Gürcüstan, Moldova Respublikası və Ukrayna - yaşıl iqtisadiyyata keçməsi məqsədi ilə 2013-2017-ci illərdə BMT AİK, İƏİT, BMT-nin Ətraf Mühit Proqramı və BMT-nin Sənaye İnkişaf Təşkilatı tərəfindən həyata keçirilmiş geniş regional proqramdır.

Bu proqram Avropa Komissiyası, dörd icraçı təşkilat və digər donorlar tərəfindən maliyyələşdirilir.

Şərq Qonşuluğu Ölkələrində Yaşıl İqtisadiyyat

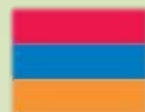
Proqramın ümumi məqsədi Şərq Qonşuluğu ölkələrinə onların ***iqtisadi artımına maneə yaradan ekoloji böhrandan və resursların tükənməsi problemindən uzaqlaşmağa kömək etməkdir.***

İcrasına görə AIK-in məsuliyyət daşdığı proqram komponentinin məqsədi ***ekoloji davamlı iqtisadi inkişaf üzrə mühüm planlama alətləri kimi strateji ekoloji qiymətləndirmədən (SEQ) və ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsindən (ƏMTQ) istifadə etməkdir***

SEQ/ƏMTQ iş istiqamətləri

- Mövcud tənzimləyici və qanunverici bazanın yenidən nəzərdən keçirilməsi
  - Hüquqi yoxlamalar və tənzimləmələr
- SEQ/ƏMTQ proseduraları üzrə potensialın yaradılması
  - Təlimlər və seminarlar (milli və sub-regional)
  - SEQ/ƏMTQ pilotlar
- İnzibati funksiyaların gücləndirilməsi
  - Siyasi dialoqun sadələşdirilməsi
  - SEQ/ƏMTQ-nin təşkilati bazası üzrə təkliflər

SEQ/ƏMTQ üzrə qanuni çərçivənin müəyyən edilməsi

Ermənistan

Azərbaycan

Belarusiya

Gürcüstan

Moldova
Respublikası

Ukrayna

Qanunvericiliyə nəzarət həyata keçirilib

Qanunvericiliyin qəbul edilməsini dəstəkləmək üçün maarifləndirmə tədbirləri də daxil olmaqla qanunvericiliyin hazırlanmasına dəstək göstərilir

Qəbul edilib-edilməməsi ilə əlaqədar qanun layihəsi hökumətlərarasında müzakirə olunur

Qanunvericilik qəbul edildi

SEQ/ƏMTQ pilotlarının icrası

SEQ/ƏMTQ pilotlarının icrası başa çatdırıldı

SEQ/ƏMTQ pilotlarının icrası 2017-ci ildə başa çatdırılacaq

Milli SEQ təlimatlarının hazırlanması

Ermənistan

Azərbaycan

Belarusiya

Gürcüstan

Moldova
Respublikası

Ukrayna

Milli SEQ təlimatları hazırlanıb

Milli SEQ təlimatları 2017-ci ildə başa
çatdırılacaq

SEQ üzrə təlimlərin təşkili

Gələcək təlim və seminarlarda baza kimi
istifadə olunacaq təlimatlar ingilis və rus
dillərində hazırlanmışdır

SEQ təlim materialları yerli və milli
şərtlərə uyğun hazırlanmışdır

Müvafiq hökumət nümayəndələri,
ekspertlər və Qeyri-hökumət
təşkilatlarının nümayəndələri SEQ üzrə
təlim keçiblər

Ölkə nümayəndələrinin sub-regional
tədbirlərdə iştirakı

AZƏRBAYCANDA FƏALİYYƏTLƏR

Əsas nəticələr və nailiyyətlər

SEQ/ƏMTQ üzrə qanuni çərçivənin müəyyən edilməsi

Qəbul edilib-edilməməsi ilə əlaqədar qanun layihəsinin hökumətlərarasında müzakirə olunması

SEQ/ƏMTQ pilotlarının icrası

SEQ/ƏMTQ pilotlarının icrası başa çatdırıldı

Milli SEQ təlimatları hazırlanır

Milli SEQ təlimatları 2017-ci ildə başa çatdırılacaqdır

SEQ üzrə təlimlərin təşkili

Sub-regional tədbirlərdə ölkə nümayəndələrinin iştirakı

- ƏMTQ və SEQ haqqında qanunvericilik layihəsi nəzərdən keçirildi, təkmilləşdirildi və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə təqdim edildi
- Bir sıra şəxslər SEQ haqqında nəzəri biliklər qazandı, dövlət orqanlarının və vətəndaş cəmiyyətinin SEQ haqqında məlumatı oldu
- SEQ protokolunda qeyd olunmuş əsas göstərişlərə əməl etməklə alternativ və bərpa olunan enerji istifadəsi ilə bağlı milli strategiya üzrə SEQ qiymətləndirməsi aparıldı
- SEQ tövsiyə kağızının hazırlanması işə başlanılmış son layihə SEQ qanunvericiliyinin həyata keçirilməsinə kömək edəcəkdir.

Tələblər və üstünlüklər

Qanunvericilik

Potensial

Məlumatlılıq

Təlimatlar

Təlim

Digərləri

- Normativ hüquqi aktların hazırlanması və qəbulu
- Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Dövlət Ekspertiza Departamentinin institusional gücünü artırmaq
- Universitetlər və vətəndaş cəmiyyəti arasında məlumatlılığı artırmaq
- Dəstəkləyicilər və / yaxud müvafiq hökumət orqanları üçün ayrı-ayrılıqda SEQ qaydaları hazırlamaq
- Dövlət qulluqçularını SEQ və ƏMTQ üzrə hazırlamaq
- SEQ/ƏMTQ/SEE proseduraları üzrə ekoloji məlumat bazasının artırılması üçün elektron portal təqdim etmək

SUB-REGIONAL FƏALIYYƏTLƏR

Fəaliyyətlər

Legislation

- Şərqi Avropada və Qafqazda SEQ-in tətbiq edilməsi məqsədi ilə qanunvericilik və inzibati islahatlara baxış

Capacity

- SEQ bazasının hazırlanması üçün ümumi təlimat

Training

- Üç sub-regional tədbir təşkil olunub:
  - Çex Respublikasına SEQ ilə araşdırma turu (2014)
  - 1-ci sub-regional konfrans və təlim seminarı: Şərqi Avropa, Qafqaz və Mərkəzi Asiyanın seçilmiş ölkələrində SEQ-in gücləndirilməsi (Gürcüstan, 2015)
  - 2-ci sub-regional konfrans: Şərqi Avropa və Qafqazın seçilmiş ölkələrində SEQ və ƏMTQ-in tətbiqi ilə bağlı təcrübə mübadiləsi (Ukrayna, 2017)

- Təlimçilərin təlimat kitabçalı: SEQ protokolunun tətbiqi

Awareness

- SEQ faktları və faydaları üzrə video və broşürlər

Diqqətinizə görə təşəkkürlər

https://www.unece.org/env/eia/about/eap_green.html